

Posudek

diplomové práce Hany Zejdové „Kreativita ve vizuální umělecké tvorbě“

Posuzovaná práce je věnována zajímavému a neprávem u nás poněkud opomíjenému tématu, psychologickým aspektům kreativity. Práce je tradičně členěna na teoretickou a empirickou část a byla předložena k posouzení a obhajobě v celkovém rozsahu 97 str. textu, 14 str. soupisu použité literatury a 8 str. příloh, obsahujících seznam tabulek a grafů, histogramy pro vybrané škály použité metody LMI a tabulku s HS vybraných proměnných.

Teoretickou část práce tvoří celkem 5 hlavních kapitol, členěných do čtených podkapitol. První kapitola je věnována vymezení umění, jeho funkcí a psychologických souvislostí. Druhá kapitola probírá hlavní proměnné v procesu umělecké tvorby: objekt umění (umělecké dílo), vývoj uměleckého díla v čase a subjekt umění (osobnost tvůrce). Třetí kapitola je věnována pojetí osobnosti v psychologii, struktuře a dynamice osobnosti a představuje některé osobnostní dotazníky (tedy ne testy, jak je uvedeno v obsahu a v textu na str. 36). Čtvrtá kapitola se zaměřuje na otázky kreativity, její vymezení a představení hlavních přístupů ke studiu kreativity. Pátá kapitola je věnována otázkám motivace v procesu kreativity. Empirická část práce se skládá ze sedmi hlavních kapitol. V první z nich (a celkově v šesté) je představen výzkumný záměr, sedmá kapitola představuje cíle výzkumu a výzkumné hypotézy, osmá kapitola je věnována metodologickým východiskům práce a představuje použité metody, způsob sběru dat a charakteristiky souborů respondentů. V deváté kapitole je představeno statistické zpracování dat, desátá kapitola přináší přehled výsledků a jedenáctá kapitola je věnována diskusi. Poslední, již nečíslovanou část práce tvoří závěr.

Práce je sepsána přehledně a srozumitelně, dobrou češtinou a (až na výjimky, viz výše) též na velmi dobré úrovni odborného jazyka. Vychází z přiměřeného domácího i zahraničního literárního zázemí, tvořeného periodickými i neperiodickými zdroji. Empirická část práce ověřila s využitím výsledků Dotazníku motivace k výkonu LMI u souboru 63 respondentů platnost celkem 10 hypotéz.

K práci mám následující otázky a připomínky:

1. V teoretické části práce bych v kapitole č. 3 „Osobnost v psychologii“ očekával po pasážích vymezujících osobnost, její strukturu a psychické vlastnosti také pasáž o charakteristice tvůrčí osobnosti.
2. Ke zvolené metodice se nabízí otázka, zda zvl. v případě internetem zprostředkovaném sběru dat by nebylo vhodné použít více metod, ať už zaměřených na osobnost tvůrce a „netvůrce“, nebo na další atributy tvořivosti.
3. Zobecnitelnost zjištěných výsledků je limitována jednak omezeným rozsahem souboru respondentů (N=63, z toho 30 výtvarníků a 33 „neumělců“), jednak asymetrickým uspořádáním souboru z hlediska pohlaví (17 mužů a 46 žen).

4. V práci se objevují některé formální nedostatky v práci s literaturou, např. neuvedená čísla stránek u prací Nakamury a Csikszenmihalyie (str. 105), Poorsoltana (str. 106), nebo dalších bibliografických údajů u práce Torrance (1965) na str. 110 a často je uváděna pouze 1 strana u periodických publikací přičemž je otázkou, zda šlo ve všech případech pouze o jednostránkovou publikaci.

Závěr:

Diplomová práce Hany Zejdové má celkově velmi dobrou úroveň. Autorka prokázala schopnost samostatně formulovat výzkumný problém a v empirickém šetření jej ověřit. Práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „velmi dobře“.

V Praze dne 10. 5. 2015

prof. PhDr. Vladimír Kebza, CSc.